І чужому научайтесь, й свого не цурайтесь... Т. Шевченко

СВОБОДА SVOBODA

УКРАЇНСЬКИЙ ЩОДЕННИК — UKRAINIAN DAILY

Редакція і Адміністрація "Svoboda", 81-83 Grand St Jersey City, N.J. 07303
Телефони: (201) 434-0237, (201) 434-0807
з Ню Йорку (212) 227-4125
УНСоюзу: (201) 451-2200
з Ню Йорку (212) 227-5250, (212) 227-5251

РІК LXXXI. Ч. 130. ДЖЕРЗІ СИТІ і НЮ ЙОРК П'ЯТНИЦЯ, 12-го ЛИПНЯ 1974 ЦЕНТІВ 20 CENTS JERSEY CITY and NEW YORK FRIDAY, JULY 12, 1974 No. 130. VOL. LXXXI.

КОМІТЕТ ПОНЕВОЛЕНИХ НАЦІЙ ВІДЗНАЧИВ РЕДАКТОРА „НЮ ЙОРК ДЕЙЛІ НЮС" ФЛОЙДА БАРҐЕРА

Ню Йорк. — Напередодні традиційного відзначування Тижня Поневолених Націй в ЗСА місцевий Комітет Тижня Поневолених Націй урочисто відзначив екзекутивного редактора високотиражного нюйоркського щоденника „Ню Йорк Дейлі Нюз" Флойда Барґера, як признання для цього щоденника за „постійні вияви турботи про долю багатьох народів, які терплять у висліді поневолення і невільництва за Залізною та Бамбусовою заслонами". Влизько сто представників різних національних організацій зібрались в середу 10 липня у приміщенні Українського Інституту Америки, де відбулася зустріч з ред. Ф. Барґером та його відзначення.

Імпрезу відкрив голова Комітету суддя Меттю Трой, який привітав присутніх та з'ясував мету зібрання. Відтак його заступник І. Дочефф представив склад окремих національних організацій. Про численну українську делеґацію Об'єднаного Українського Американського Комітету Метрополітально го Ню Йорку, яку очолював голова адв. Роман Гуглевич, поінформував секретар Комітету інж. М. Шпонтак. Суддя М. Трой перевів церемонію відзначення ред. Флойда Берґера, підкреслюючи мотиви, якими керувався Комітет, схвалюючи надати Ф. Барґеру таке відзначення. Він вказав на це, що завданням Комітету Тижня Поневолених Націй є давати всяку підтримку змаганням до свободи поневолених націй, бо, як сказав він, „нам (американцям) не вільно забувати про долю поневолених націй". Таку політику вела газета „Ню Йорк Дейлі Нюс" і тому тепер Комітет передає на знак признання нагороду і пропам'ятну таблицю редакторові цього щоденника.

Дякуючи за признання і відзначення, ред. Барґер у своєму слові підкреслив важливість закону про відзначування тижня поневолених націй ,яких ЗСА не можуть забути. „Справжнє відпруження у світі буде мислиме тоді, — говорив Ф. Барґер, — коли поневолені нині нації одержать свободу, бо без свободи не буде справжнього відпруження у міжнародних відносинах". Такі позиції займала і буде займати газета на майбутнє — запевнив відзначений її екзекутивний редактор.

На закінчення імпрези привітали ред. Ф. Барґера представник кубинської групи Г. де Кабат та голова Білоруського Конґресового Комітету Америки інж. І. Косяк. З більшою доповіддю на тему Тижня поневолених націй на тлі політики співіснування та відпруження між ЗСА та СССР і в обличчі спротиву дисидентів в ССР виступив д-р В. Душник від імени Українського Конґресового Комітету Америки. У своїй доповіді д-р В. Душник зокрема підкреслив важливість дисидентського руху в СССР, який охопив всі підсовєтські народи, включно з російським. Завданням Комітету Тижня Поневолених Націй є дати цьому рухові максимальну моральну підтримку.

Перед самим закриттям програми болгарська солістка Пенка Лямар у супроводі естонської піяністки Фредеріки Таннер виконала дві болгарські пісні. Вечір закрив заступник голови Комітету І. Дочефф.

ВІСІМ КАНДИДАТІВ-УКРАЇНЦІВ ПЕРЕМОГЛИ У КАНАДСЬКИХ ФЕДЕРАЛЬНИХ ВИБОРАХ

Оттава. — Активна участь українців Канади в останніх канадських федеральних виборах, що відбулись 8 липня, принесла успіхи, бо у черговому парляменті на найближчих чотири роки буде вісім українських послів, в тому сім послів з рядів Проґресивно-Консервативної партії і один з Ліберальної. Мандати здобули такі кандидати: д-р Павло Євчук з Атабаски, Алберта, Гарві Андре з Калґар-Центру, Алберта, Степан Папроський з Едмонтону-Центру, Алберта, Василь Скорейко з Едмонтону-Схід, Алберта, Стенлей Корчинський з МекКензі, Саскачеван, Петро Маснюк з Портедж, Манітоба, Рей Гнатишин з Саскатуну-Біґґар, Саскачеван та Норман Кафік з Онтаріо, Онтаріо. Новим, вперше обраним послом є Рей Гнатишин, який кандидував з рамени Проґресивно-Консервативної партії. Програв у виборах кандидат Нової Демократичної Партії Ілля Несдолий, який був послом у попередній каденції. Кандидатом Ліберальної партії, яка виграла вибори, здобуваючи 141 місць в парляменті, є Норман Кафік з Онтаріо. Як відомо, всіх українських кандидатів у цьогорічних виборах було 37. Українська репрезентація в канадському парляменті на найближчу каденцію досягнула 3 відсотки загального числа послів (264 всіх послів), що відповідає, а навіть є кращим, щодо відношення відсоткові українського населення в Канаді 2.7 відсотків. Додатково треба також відзначити, що речником української групи в канадському Сенаті є сенатор Павло Юзик, отже в канадському парляменті в цілому маємо 9 представників українського роду.

Виступ Володимира Гентіша та виставка образів Оксани і Лавра Полон будуть атракцією на Союзівці цієї суботи

Союзівка, Керґонксон. — У найближчу суботу, 13-го липня, культурно - мистецька програма на Союзівці складатиметься із гостинного виступу гумориста Володимира Гентіша та з виступів тріо „Соловейки" і вокального ансамблю „Чорнобривці". У склад двох згаданих мистецьких одиниць входять молоді й талановиті працівники Союзівки. Під час цієї вечірньої мистецької програми функцію конферансьє сповнятиме Аня Дидик. Після програми — забава з танцями при звуках оркестри „Амор" під керівництвом Миколи Романенка. В п'ятницю, 12-го липня, до танців приграватиме власна оркестра Союзівки. У неділю, 14-го липня, відбудеться виставка образів Оксани Лукашевич - Полон і Лавра Полон. Крім того, ці мистці в неділю висвітлюватимуть прозірки із своєї подорожі до Марокко. У п'ятницю, 19-го липня, — знову забава, на якій гратиме оркестра Союзівки, а в суботу, 20-го липня, — гостинний виступ відомого піяніста Іринея Жука з Монтреалю. Після мистецької програми відбудеться забава з танцями. На неділю, 21-го липня, запляновано виставка образів мистця Богдана Титли. Того самого дня мистець продемонструє спосіб виконання його акварель.

НОВООБРАНИЙ ГОЛОВНИЙ ЕКЗЕКУТИВНИЙ КОМІТЕТ УНС ВІДБУВ ПЕРШІ НАРАДИ

Під час перших нарад новообраного Головного Екзекутивного Комітету УНСоюзу. Сидять (зліва): ред. А. Драган, головний організатор Степан Гавриш, заступниця головного предсідника пані Марія Душник, головний директор на Канаду сенатор Павло Юзик, головний предсідник Йосип Лисогір, заступник головного предсідника д-р Іван О. Флис, головний секретар Володимир Сохан і головний касир мґр Уляна Дячук

Джерзі Сиіт. — Новообраний 28-ою Конвенцією в травні цього року Головний Екзекутивний Комітет Українського Народного Союзу, який формально почав свою чотирорічну каденцію з днем 1-го липня, відбув тут в середу, 10-го липня, свої перші наради. Засідання відбулося в конференційній залі Головної Канцелярії в новозбудованій 15-поверховій Українській Будівлі УНС. Наради відкрив і ним проводив переобраний Конвенцією головний предсідник Йосип Лисогір, вітаючи приявних, зокрема двох новообраних членів Головного Екзекутивного Комітету: заступника головного предсідника д-ра Івана Флиса та головного організатора Степана Гавриша. Разом із згаданими в нарадах взяли участь: головний директор на Канаду сенатор Павло Юзик, заступниця головного предсідника пані Марія Душник, головний секретар Володимир Сохан та головний касир мґр Уляна Дячук і ред. Антін Драган. Наради протоколував головний секретар Володимир Сохан. Після прийняття програми, приступлено до звітів поодиноких урядовців.

Звіт гол. касира мґр Уляни Дячук

Серію звітувань започаткувала традиційно головна касирка мґр Уляна Дячук, інформуючи насамперед про нові інвестиції у вартісних паперах та гіпотечних позичках, які схвалено. Звітодавець в дальшому інформувала:

Відпочатку 1974-го року до кінця травня ц.р. майно УНСоюзу зросло на долярів 280,765.00 і досягнуло суму $39,092,023.43. Зросли інвестиції у бондах ($25,000.00) членських позичках ($14,000.00) друкарських машинах, а найбільше у позичці для Допоміжної Корпорації ($550,000.00). Впали інвестиції у гіпотечних позичках ($385,000.00).

З огляду на виплату в липні цьогорічної дивіденди у висоті приблизно 438,000.00, майно УНС впаде нижче $39,000,000.00.

Підписано контракт продажу реальности при 94 Брандт вулиці на Бронксі, Н.И., за ціну $42,000.00 при вплаті $5,000.00 завдатку, а за $37,000.00 УНС годився дати гіпотечну позичку (10 літ 8½%).

Найдальше маємо труднощі з гіпотечними позичками на Бронксі. На сьогоднішій день дві позички є в процесі замкнення. Крім тих двох позичок, ще три інші позички на Бронксі залягають з вплатами.

Спізнені Відділи: залягають з вплатами вкладок — один за 4 місяці, один за три і 6 за два місяці.

Наша збірка вкладок за 6 місяців вказує на деякий зріст — ствердила на закінчення свого звіту мґр Уляна Дячук.

Звіт головного секретаря Володимира Сохана

Головний секретар Володимир Сохан започаткував свій звіт числами про рух і стан членства за перше півріччя 1974 року. За шість місяців цього року придбав УНСоюз разом 2,497 нових членів і з кінцем червня нараховував 89,637 усіх членів і 71,434 активних членів. В тому часі віднотовано в Союзі 518 членів чистого прибутку в загальному членстві та 259 членів чистого прибутку в активному членстві. Вищими від нормальних були втрати членства внаслідок суспенз, при чому значна їх частина була з-поміж нових членів, приєднаних в конвенційній кампанії. Ці втрати по місяцях виносили: січень — 110, лютий — 98, березень — 173, квітень — 93, травень — 120 і червень — 131.

Рекордовий Відділ, яким звітодавець кермує, закінчив 9-го липня висилку грамот нових членів із червня, працює якраз над виготовленням місячних виказів і вже започаткував висилку чеків дивіденди, яка припадає в кожному році на першу половину червня, а в конвенційному році на першу половину липня. В. Сохан поінформував, що Рекордовий Відділ отримає при кінці серпня нові бюрові машини, та повідомив про нову затримку в стараннях ввести нові пляни забезпечення внаслідок додаткових вимог забезпеченевих урядів стейтів Коннектикат, Делавар, Ілліной, Кензас і Ню Йорк.

Згідно з рекомендаціями 28-ої Конвенції, звітодавець почав старання в справі підвищення границь віку та максимальних сум для забезпечення членів без лікарських оглядин, засягаючи інформацій у фахівців інших забезпеченевих установ і порад актуаріїв.

Уже приготовлено тексти змін статуту, затверджених Конвенцією, для висилки їх забезпеченевим урядам стейтів і провінцій, в яких УНСоюз має дозвіл на ведення забезпеченевого підприємства. Звітодавець рівночасно підготовляє повний текст нового статуту до друку, щоб вкоротці видати новий випуск обов'язуючого тепер статуту УНСоюзу.

Вкінці В. Сохан повідомив, що, згідно з цими змінами статуту, він перебрав від дотеперішнього головного секретаря д-ра Я. Падоха протоколи та офіційну печатку УНСоюзу і разом з ними обов'язки протоколувати наради Головного Екзекутивного Комітету та Головного Уряду і підписувати, як головний секретар, офіційні союзові письма та документи. Всі інші обов'язки д-ра Я. Падоха перебрав від нього новообраний головний організатор Степан Гавриш. Про переобрані протоколи Сохан завважив, що він отримав всі протоколи в українській мові, за виїмком протоколу з 28-ої Конвенції, і ствердив, що в цих же книгах протоколів бракують англійські тексти протоколів від 1971 року, що треба буде доповнити.

Звіт гол. організатора Степана Гавриша

Екзекутивні обов'язки головного організатора перебрав звітодавець від д-ра Ярослава Падоха з днем 1-го липня ц.р., але до того часу він виконував обов'язки асистента Організаційного Відділу і на тій підставі, як і на підставі перебраних документів може подати загальну характеристику організаційної ділянки за перше півріччя.

На початку цього для УНСоюзу ювілейного року з уваги на його 80-річчя, Головний Екзекутивний Комітет встановив організаційну мету на 6,000 нових членів, поділивши цю квоту на дві частини: 3,000 нових членів до конвенції в травні та других 3,000 нових членів до кінця року, признавши ряд звичайних і надзвичайх нагород і премій за найкращі успіхи в організаційній праці. За перших шість місяців, себто по кінець червня ц.р. пощастило здобути 2,497 нових членів. Звітодавець з прикрістю ствердив, що цих нових членів здобули 305 Відділів УНС, а 175 Відділів не здобули в тому часі ані одного нового члена, хоча мали втрати в членах.

Звітодавець в дальшому подав загальний огляд праці округ і областей, називаючи найбільш успішні, в організаційній праці Відділи та їх секретарів, окремо назвав десять найбільш успішних секретарок-жінок, поінформував про працю і досягнення обласних і постійних організаторів та закінчив свій звіт коротким оглядом організаційних заходів, що їх він поробив за десять днів свого урядування на пості головного організатора.

Звіти заступників гол. предсідника

З уваги на те, що каденція новообраного Головного Екзекутивного Комітету почалася 1-го липня, отже триває тільки десять днів, заступник головного предсідника д-р І. Флис, головний директор на Канаду сенатор Павло Юзик та заступниця головного предсідника пані Марія Душник, які не працюють в Головній Канцелярії, звітували тільки коротко про їхню головно репрезентаційну активність. Сенатор Павло Юзик окремо поінформував про новий склад Канадського Представництва УНС, до якого тепер входить новообрана головна радна пані Текля Мороз з Монтреалю та про деякі пляни на найближчий час. Пані Марія Душник ще інформувала про плян відповідного відзначення найбільш успішних організаторок та про дальші заходи поставлення пам'ятника Лесі Українці на Союзівці.

Звіт головного предсідника Йосипа Лисогора

Головний предсідник Йосип Лисогір у своєму звіті подав коротку характеристику та тенденції розвитку в касовому, рекордовому, організаційному і видавничому відділах УНСоюзу, як також на Союзівці, зупинившись довше над справами, що зв'язані з фінансуванням новозбудованої Української Будівлі та винайму приміщень в ній.

Касовий відділ виявляє дальше добру тенденцію збільшення прибутків із членських вкладок. Передбачає, що до кінця цього року прибутки з вкладок переступлять три мільйони долярів, що буде рекордом у 80-літній історії УНСоюзу. Також грошові звороти були менші і дальше поліпшуються прибутки з інвестицій.

Рекордовий відділ, як звичайно, функціонує дуже справно, своєчасно і професійно полагоджує всі свої справи.

Організаційний відділ, здобувши за перше півріччя цього ювілейного і конвенційного року 2,497 нових членів, здобув їх майже на 500 більше, як в тому часі попереднього року, але не дорівняв організаційним здобуткам за перше півріччя попереднього 1970-го конвенційного року.

У видавничому відділі деяке збільшення прибутків з оголошень і продажу книжок аж ніяк не вирівнює збільшених видатків на папір, пошту, платні тощо. Видавництво інтенсивно приготовляється до переходу до нових приміщень.

„Союзівка" у першому півріччі мала дещо менші прибутки в порівнянні з попереднім роком, але вже перші дні липня виявляють добру тенденцію і можна очікувати успішного року. Звітодавець окремо поінформував про дитячі табори та курси українознавства.

Докладнішим оглядом справи фінансування новозбудованого хмаросягу та винайму приміщень в ньому гол. предсідник Й. Лисогір закінчив свій звіт.

Звіт ред. А. Драгана

Звітуючи за видавничий відділ, ред. А. Драган коротко поінформував Екзекутиву головно про підготову до перенесення видавництва і друкарні до нових приміщень, закуп нових друкарських машин та запляннованих основних змін у дотеперішній системі. Звітодавець згадав, що від 1-го липня редакційний склад поповнився новою редакційною силою, що нею є ред. Людмила Волянська.

Предсідник 28-ої Конвенції д-р Іван Флис інформує про вибори

Після вичерпання звітів та їх схвалення, д-р Іван Флис, предсідник 28-ої Конвенції УНСоюзу у Філядельфії в травні цього року, поінформував Екзекутиву про справу неточностей в підрахунках виборчих голосів, вимогу перевірки тих обчислень та повновласті Конвенції для її Президії в цій справі. Перевірка відбулася і її вислід вже був проголошений. Д-р І. Флис поінформував про подробиці процедури в перевірці, що мала на меті виключити будь-які дальші сумніви. Продовжується ще деякі заходи для встановлення причин та евентуальної відповідальности за неточності в підрахунках голосів, після

(Закінчення на стор. 3-ій)

З УКРАЇНИ ДІСТАЛАСЯ ПЕРША ЧАСТИНА ЕСЕЮ В. МОРОЗА „МОЙСЕЙ І ДАТАН"

Відень (УІС „Смолоскип"). — З України дісталася сюди перша частина есею Валентина Мороза „Мойсей і Датан". Більша частина цього твору була знищена в часі контролі совєтськими прикордонниками. Есей „Мойсей і Датан" — це аналогічний твір, який поширюється в українському самвидаві від 1970 р. і його В. Мороз написав з приводу статті білоруської поетеси Євдокії Лось: „Безсила лють осліплює. В дповідь радіобрехунам з Мюнхена", яка була опублікована у московській „Лит. газет-і" (ч. 36, 1969 р.). Есей В. Мороза, який має понад двадцять сторінок машинопису, в основному присвячений розглядові національного питання в СССР. Побачивши в статті Є. Лось „живі іскорки", В. Мороз рішив написати есей про поета, який відрікається свого народу. „Часом одне-єдине слівце, — пише В. Мороз, — що вихопилося ненароком, скаже більше, ніж ціла промова. Часом одне слово виголошує все те, що ціла промова замовчує". Мороз пише, що в СССР праці з національного питання пишуть за принципом вчення Наполеона („Пишіть коротко і НЕясно") Всі ті праці зшиті з „правильностей" - загальників, в яких немає нічого конкретного. У них усіх помітно чотири основні аспекти національного питання, які розглядає В. Мороз. Це: (а) „дружба народів", (б) „інтернаціоналізм" (в) „благотворний вплив великого російського народу", (г) кілька напівцензурних випадів проти „націоналізму".

„Що значить „дружба народів"? Хто проти дружби? — запитує Мороз, — Ніхто не проти дружби. Ніхто не проти таких речей, як дружба, любов, добро, правда. Нема людини, яка б свідомо робила зло. Захищати дружбу взагалі нема потреби — бо на неї ніхто не нападає. Сказати: „Хай живе дружба між народами" — значить нічого не сказати. Добро — конкретне, любов — конкретна, істина — конкретна. Реальна розмова починається з моменту, коли виявляється який зміст вкладається в це слово".

В. Мороз ствержує, що в СССР „до друку допускаються лише ті, хто навчився уникати конкретні розмови про конкретні національні проблеми в СССР. Але часом трапляється брак... часом автор проговорюється... і тоді стає, нарешті, цікаво".

Цитуючи статтю Є. Лось, В Мороз пише: „Отже, справа виглядає так: білоруська поетеса Євдокія Лось любить Білорусію... і разом з тим сердиться... що приписують їй... національний патріотизм. А хіба ж може бути патріотизм не національний, — запитує В. Мороз, — Слово „патріотизм" навіки спароване зі словом „нація"

В одному місці есею Валентин Мороз пише: „Добрі, чи погані наші часи, але в одному вони безперечно кращі від попередніх: люди вчаться слухати опонента. Слухати всіх, зберігаючи власну точку зору. Вчимося терпимости до інакомислячого — риси, без якої неможлива ніяка демократія, без якої суспільство неминуче сповзає до тоталітаризму".

„Ми не деремося на стіну від люті, і не виверґаємо піни з рота, почувши слова „не нашого" диктора. Ні, це ще не означає, що ми поділяємо його точку зору. Ми маємо свою. Але ми навчилися слухати. Слухати, не впадаючи у мавпячу істерику, коли співбесідник говорить щось неприйнятне, або незвичне для нашого вуха".

В Україні засудили інж. Кузьму Дасіва на 7 років

Гельсінкі (УІС „Смолоскип") — Сюди дісталася вістка, що у квітні 1974 року у Львові засудили на 7 років ув'язнення інж. Кузьму Андрієвича Дасіва. У кругах української інтеліґенції і студенства вирок цей уважають за надзвичайно жорстокий, що є дальшим доказом беззаконня і терору КҐБ в Україні. Кузьма А. Дасів народився в 1925 році у Сколльському районі в Західній Україні. У післявоєнних роках студіював на Львівському університеті, який закінчив з дипломом інженера - економіста. Перед арештом працював у Бориславі. К. Дасіва заарештували з кінцем 1973 року під закидом виготовлювання і розповсюднювання листівок, в яких критиковано совєтську національну політику і совєтський „інтернаціоналізм". Суд над К. Дасівим відбувався закрито. Його судили за статтею 187-1 Кримінального Кодексу УССР. Не зважаючи на засекреченість суду, вістка про нього дуже скоро поширилася не лише серед львов'ян, але й у Києві.

Президент Ніксон і Генрі Кіссінджер заперечують причетність до справи Еллсберґа

Вашинґтон. — Президент Ніксон у листі до судді Герґарда Ґеселля, який є предсідником на судовій розправі колишнього дорадника Білого Дому Джона Ерліхмана, заявив, що він не давав уповноваження таємній слідчій групі, званій „пльомберами", вломлюватися до канцелярії психіятра Люїса Філдинґа, який лікував Даніела Еллсберґа, викрадача так званих „Пентаґонських документів". Президент Ніксон заявив, що погодився писемно відповісти на 6 питань „в ім'я справедливости". Президент писав, що створив цю групу „пльомберів", щоб припинити продіставання назовні державних таємниць, але ніколи не давав їм уповноваження в вересні 1971-го року вломлюватися до канцелярії д-ра Л. Філдинґа. Він довідався про цей влом щойно в березні 1973-го року. Згідно з листом Президента, Джон Ерліхман мав „загальний нагляд" над діяльністю „пльомберів". Як відомо, Ерліхман на своїм суді також заперечив, що давав уповноваження на цей влом, або знав про пляни цього влому. Ерліхман і три інші особи обвинувачені у змові і порушенні громадських прав психіятра Філдинґа.

Перед відчитанням в суді листа президента Ніксона з відповідями на 6 питань, коротко свідчив державний секретар Генрі Кіссінджер, який був покликаний, як і президент Ніксон, на свідка оборони. Відповідаючи на питання, Кіссінджер заперечив, що в 1971-му році уповноважував працівника Білого Дому Дейвида Янґа одержати від Центральної Розвідчої Аґенції звіт про психологічний стан Даніела Еллсберґа. Таким чином Г. Кіссінджер заперечив твердження Янґа та інших, що Кіссінджер і Ерліхман вимагали такого звіту.

ЄВОБОДА SVOBODA
УКРАЇНСЬКИЙ ЩОДЕННИК UKRAINIAN DAILY
FOUNDED 1893
Ukrainian Newspaper published daily except Sundays, Mondays & holidays (Saturday & Monday issues combined) by the Ukrainian National Ass'n, Inc., 30 Montgomery St., Jersey City, N.J. 07303.
Second Class Postage paid at the Post Office of Jersey City, N.J. Accepted for mailing at special rate of postage provided for by Section 1130 of Act of October 3, 1917 — authorized July 31, 1918.
Статті і дописи, підписані авторами, не мусять відповідати поглядам Редакції. Редакція застерігає собі право в потребі виправляти і скорочувати надіслані матеріяли. Незамовлені матеріяли повертається тільки тоді, коли автор собі це виразно застеріг, долучивши заадресовану коверту з відповідною поштовою оплатою. — За зміст оголошень Редакція не відповідає.
P.O. Box 346 Jersey City, N.J. 07303

„Голодувати буду до смерти"

Міжнародні пресові агентства підтвердили раніше вже одержані вістки про те, що засуджений на чотирнадцять років ув'язнення і заслання український історик Валентин Мороз зважився на знак протесту почати голодівку. Цю свою голодівку Валентин Мороз почав 1-го липня, повідомивши совєтські тюремні власті, що голодуватиме „до смерти", якщо його не переведуть з Владімірської тюрми в інше, більш людяне місце.

Українське суспільство за кордонами України докладно ознайомлене з важкою долею Валентина Мороза, який поважився кинути виклик тоталітарному совєтському режимові, а зокрема совєтському судові у відомій своїй заяві на суді „Замість останнього слова". Вже в тюрмі совєтські чинники вирішили застосувати всякі способи, щоб його зламати і приневолити „покаятися". Це передбачав він, коли на суді говорив, що совєтська влада зацікавлена в ньому, як заломаній психічно людині. „Єдиний Мороз, з якого ви мали б велику користь — це покірний Мороз, що написав покаянну заяву. Це був би дійсно приголомшливий удар для всього свідомого українства. Але такого Мороза ви не дочекаєтесь ніколи".

Сьогодні ім'я Валентина Мороза відоме у всьому світі. В його обороні виступають активно дисиденти всіх національностей в СССР і свободолюбні люди країн західнього світу. Геройство і терпіння Валентина Мороза полонять увагу робітників і селян, інтеліґенції, вчених, політичних діячів, а в першу чергу української молоді. Але якраз тепер почався останній акт великої драми Валентина Мороза, який вирішив радше вмерти, чим скапітулювати перед окупантом і його нелюдським терором.

„Голодувати буду до смерти" — заявив Мороз своїм друзям і вони цю вістку передали за кордон. Українське суспільство стало перед важливим і відповідальним завданням: подвоїти і потроїти зусилля і заходи в його обороні. Українські Церкви і їх Ієрархи, українські громадські і політичні організації — вся українська громада в усіх країнах нашого поселення повинна вже і відразу стати одностайним фронтом і почати мобілізувати публічну опінію в обороні Мороза. Нам невільно дозволити на це, щоб Валентин Мороз загинув у совєтській катівні — Владімірській тюрмі, що є пострахом для всіх в'язнів Совєтського Союзу.

В обличчі важкого іспиту Мороза пам'ятаймо його слова - заклик: „Буде суд. То ж будемо битись!"

Загрозливі „тіні минулого"

Орган правління Спілки письменників СССР „Літературная газєта" з 3 липня опублікувала велику статтю українського совєтського літературного критика Леоніда Новиченка про „Тіні лихого минулого". Мова у статті йде про „українських буржуазних націоналістів" як „фальсифікаторів української совєтської літератури".

Хоч Л. Новиченко на початку статті намагається „оправдати" того роду свою статтю, мовляв, йому доводиться „розмовляти з тінями" і займати становище до писань і діяльности людей, що їх „давно викинув народ поза межі нашої совєтської землі" і їх роля та значення рівне зеру, то все таки його зусилля розправитися з цими „тінями" вилилось майже на повній сторінці великого формату газети. Мусить, отож, бути ясним, що хоч боротьба спрямована проти „тіней минулого", то для совєтського режиму ці „тіні" не перестають бути загрозою. Інакше не треба було б про них ні писати, ні згадувати у такій формі та з такою люттю, як це робить Новиченко.

У статті є одне незвичайно цінне признання для ефективної праці літературного українського журналу на еміґрації „Сучасність", який, за його ж словами, дає „тонку" аналізу совєтської дійсности, зокрема на літературному полі, розкриваючи фактичні цілі совєтської мовної і літературно - культурної політики. Не менше тривожним для совєтського автора є висвітлювання совєтської національної політики, розкривання русифікації не-російських народів в СССР. Все це роблять „тіні минулого", роблять ефективно, знаходячи у світі позитивний відгук, що, очевидно, приневолює совєтські чинники до часто навіть ґвалтовної реакції.

Загроза „тіней минулого" зростає з поширюванням в СССР, а в Україні зокрема, дисидентського руху. Цьому власне Новиченко присвячує окрему увагу, намагаючись доказати, що ця проблема — дуже актуальна в Україні на початку 60-их років — втрачає тепер свою акутність, бо більшість „шестидесятників", мовляв, „порозумнішали" і стали на „правильний совєтський шлях мислення і поступування".

Правда, ще існує, пише Новиченко, Валентин Мороз, Євген Сверстюк і ще дехто. Був Іван Дзюба, на якого розраховували „тіні минулого" — „буржуазні українські націоналісти", але ця загроза минає. Пишучи про це в одній частині своєї статті, Л. Новиченко навіть не усвідомив, що під кінець статті він сам собі заперечив, підкреслюючи загрозу з боку ідеологічного наступу оцих „тіней минулого", до боротьби з якими треба мобілізувати ввесь Совєтський Союз на 52-му році його існування.

Стаття Новиченка є найкращим свідоцтвом того, що „тіні минулого" продовжують бути реальною загрозою для СССР сьогодні.

В Болівії заприсяжено новий військовий кабінет

Ля Пас, Болівія. — Президент Гюго Суарез у вівторок, 9-го липня, звільнив з кабінету усіх 12 цивільних членів, а замість них призначив самих військовиків. Таким чином теперішній кабінет складається з 17-ох старшин. Зміни в кабінеті прийшли під натиском збройних сил. Президент Ванзер того самого дня повідомив, що правдоподібно наступного року в Болівії буде привернено „конституційний уряд". Тільки місяць тому деякі військові частини безуспішно старалися повалити диктатуру президента Банзера. Провідники цього перевороту вимагали не тільки усунення Банзера, а також до встановлення уряду, який наразі складався б тільки з військовиків, але згодом в Болівії мали б відбутися загальні вибори. Думають, що звільнення Банзером всіх цивільних членів кабінету та його обіцянка про привернення „конституційного уряду" мають на меті частинно задовольнити вимоги збунтованих військовиків.

Любов Коленська

„БУТИ СИЛЬНИМ"

Чимало було статтей, багацько проаналізувань, які торкалися „руху за визволення жінки", чимало й розшукувань за основними причинами його постання. На цю тему розписувались у брошурах, памфлетах, журналах і багатотомових книжках. І виявляється, що жінки не тільки борються, але й здобувають свої права. Їхня ціль зразу була чітко поставлена: „Боротись, щоб здобувати права нарівні з чоловіками". Сила цього руху в з'єднанні жіноцтва, у постійній праці, у змаганні, у переконливості їхніх цілей. Наполегливо і вперто рух цей впроваджував і впроваджує щораз то нові зміни і реформи в суспільному і родинному житті, й здебільша вони позитивні, за винятком гасел і дій радикального крила цієї організації. Недавно, одна з провідних діячок цього руху, Белла Абцуґ, виступила з гострим протестом, ствердивши, що в Конґресі замало місць віддано жінкам, і коли воно не зміниться — жінки відплатяться цим, що у виборчих кампаніях перестануть підтримувати чоловіків у здобуванні престижевих, політичних постів.

Природно, насувається питання, яке відношення чоловіків до цієї бойової постави, до здобутих становищ, до нової ролі і нового обличчя жінки. І не тільки цікаво, яке відношення чоловіків до цієї справи, але чи, і яка визріла зміна у їхніх поглядах, у їхній психіці.

Ще в попередньому сторіччі і на переломі XX — безталанну долю жінки в суспільстві і в подружжю порушувало, описувало і з'ясовувало багато чоловіків - письменників, а Іван Франко не тільки торкався цієї проблеми, але й підтримував жіночий рух, тоді очолюваний Наталією Кобринською, радів його успіхами та з нагоди появи жіночого альманаху „Перший вінок" (1887) написав вірш, в рядках якого вказує на жінку, як рівнорядного партнера праці, на її героїзм, на її посвяту. Зовсім протилежні погляди до Івана Франка, у 1920-их роках, висловив німецький філософ Отто Вайнінґер, в книжці „Гешлехт унд характер", в якій визначив жінці дві екстремні ролі: матері і вії, доводячи, що в жінки немає душі.

Спочатку, як тільки став проявлятися емансипаційний рух, чоловіки здебільша підсміхались із жінок - суфражисток, пізніше поблажливо здвигали раменами, мовляв, „хай жінки бавляться"..., аж коли у 1920 р., в Америці, жінки (з великими протестами з боку чоловіків) здобули право голосу у виборах, чоловіки... затривожилися.

Нині, багато чоловіків, особливо з молодшого покоління — підховані матерями, зрозуміли нову ролю жінки, допомагають їй, підтримують і трактують як рівнорядного партнера. Але й водночас створилася тут група чоловіків — ненависників жінок — „Мейл - шовініст" — вони розсилають в обіг сатиричні памфлети, різні статті по журналах, включно із карикатурами, які віддзеркалюють поодинокі фраґменти із дій „руху за визволення жінки". Навіть дійшло до спортового „поєдинку" на тенісовому корті — поміж жінкою Біллі Джін Кінґ і чоловіком Боббі Ріґсом. Називаючи себе „мейл - шовіністом", Боббі Ріґс відгрожувався, що в переконанні до жіночого руху, як неґативного і непотрібного явища, він докаже чоловічу вищість і переможе Біллі Джін Кінґ. Одначе, він... програв. І чоловіки, такого „племени", як Боббі Ріґс, далі не долюблюють бойових жінок, тільки смирних, а жінку хочуть бачити на одному пості — сторожа домашнього вогнища: для них нестерпна думка, щоб жінка могла працювати нарівні з чоловіком, отримувати однакову заробітну платню, здобувати чільні становища. Їм і не приходить на думку, що жінка може... самостійно думати й мати свій вироблений, окремішний погляд.

І тут ще раз насувається питання, які зміни зайшли в характері чоловіків у зв'язку з новою ролею жінки? І чи дійсно, коли чоловік береться за працю, яку досі виконувала тільки жінка, можна погодитись із тими, що кажуть: „Що ж це за мужчина — у нього немає жадної мужеськости, ні сили"...

На цю тему у совєтському журналі „Київ", пера Галини Торжевської появилась стаття п. н. „Бути сильним". У ній вона стверджує, що скрізь на сторінках преси, в книжках, у побуті совєтського громадянина ввійшло у загально - вживаний лексикон слово „фемінізація". Слово це у зв'язку з цим, що чоловіки здають свої позиції „сильної статі" і дедалі частіше беруть на себе озброєння норми поведінки та риси характеру властиві жінкам.

І далі авторка статті для прикладу розказує, як на телевізійному екрані прєсозується сцена з родинного життя: завітавши до бабусі, чотирнадцятирічний хлопчина скаржиться їй на матір, що й сміття виносити його примушує і в мешканні звеліла йому прибрати... А бабуся кидає гнівні слова під адресою невістки, голубить „скривджену" дитину, і каже: „Ти полеж, полеж онучку, хоч тут відпочинь як слід". І пестить його і солодощами обдаровує, щоб облегшити йому „гірке життя". І мети досягнуто. Бабуся його пожалувала, а завтра він скаржитиметься, що бабуся його як слід не прийняла, в неї він не мав пригожої обставини, щоб вивчити лекції до школи. Так із цього починається моральна нікчемність. Сьогодні він лукавить у малому, а потім за кілька років собі усвідомить, що це дуже вигідна річ скаржитись, жалітися і паразитувати на чужих життях. Він ніколи й не захоче себе відчути сильним. „Жаліти інших"? Ні, хай жаліють мене! Радість віддавати? Мені до вподоби навпаки, брати. Стати для когось опорою і захисником? Прагнути бути надійним для інших? Годі —бо! Це не практично. Така короткозорість в дорослих згодом переростає в соціяльну проблему.

Раніше, ввесь уклад життя стверджував вищість чоловіка. Цього доводити йо-

(Закінчення на стор. 3-ій)

В. Левенець

„ЗБЛИЖЕННЯ НАЦІЙ"

В цілому ряді конференцій, які останньо відбувалися в Україні, тема зближення націй була, так би мовити, вершинною темою і їй присвячувалося найбільше уваги. Нещодавно в Києві відбулася конференція молодих науковців, які (понад 40) працюють в Інституті мистецтвознавства, фолкльору та етнографії АН УССР ім. М. Т. Рильського, що розглядала тему „Інтернаціоналістський дух і соціялістичний зміст української радянської культури". На цій конференції виступив цілий ряд менш чи більш відомих етнографів, фолкльористів, мистецтвознавців. Дослідженню інтернаціоналізації національних культур була присвячена доповідь аспіранта Иосипа Федаса про „Єдність інтернаціонального і національного як провідна риса радянського фольклору", в якій доповідач, ніби то на зразках українського поетичного фолкльору та поетичної творчости, як він каже, „братніх народів" Росії і Білорусії, намагався простежити „формування спільних засобів характеристики узагальнених образів — святого (його ж слова) для всіх імени Ленін, правди добра праці, людської краси". А у висновку вийшло, що „загально радянський фолкльорний процес являє собою не ряд паралельних національних „ліній", а складну картину взаємозв'язків, впливів, запозичень, обмінів духовими цінностями, тощо". Доповідач, одним словом, цілковито заперечив існування окремих національних фолкльорних процесів, які, на його думку, й не можуть існувати без „взаємозв'язків, запозичень, впливів".

Знову ж другий молодий кандидат наук, Тетяна Руда, виступила з аналітичною роботою, в основу якої покладено близько 600 зразків народної пісенної творчости, зібраних на селах України, де мішано живуть росіяни, білоруси, болгари, грузини й інші. Її метою було переконати молодих студентів і середньошкільників, бо якраз на них кладеться натиск сьогодні, що у фолкльорі слов'янських народів „зараз особливо помітний процес посилення інтернаціональних рис, засвоєння представниками однієї національности поетичного надбання інших народів".

Практика і досліди однак цілковито заперечують тези Тетяни Рудої, бо російське населення в Україні становить малесенький вийнок і майже немає випадків „засвоєння", а навпаки, трапляються частіші випадки накидування українцям російської мови, пісні, культури тощо.

Аспірант - антрополог Сергій Сегеди говорив на тему: „Етнічні зв'язки українців Середнього Подніпров'я". Третій доповідач намагався нібито на основі сучасної методи дормотогліфічної аналізи, довести генетичну спорідненість, походження „від єдиного кореня", тісні етнічні зв'язки східних слов'ян.

Основною темою етнографів, які виступали на конференції, було порушити питання вивчення процесів „розвитку і зближення націй, шляхів їх оптимальної інтеграції в різних сферах суспільного життя. Вони (етнографи) стверджували, що прослідили зміни етнічної структури УССР за даними всесоюзних переписів населення з 1959 та 1970 років, розглянули сучасну, соціяльно - етнічну структуру сільського населення, вказали на характерні тенденції розвитку в республіці УССР „міжнаціональних шлюбів".

Для підтвердження виведених тез, молоді науковці ілюстрували свої доповіді нібито „наочним матеріялом". Конференція розглянула також деякі аспекти культурних справ, а музикознавець Наталя Семенко „проаналізувала питання розвитку української радянської культури в її інтернаціональних зв'язках". До цієї теми говорили також фолкльорист Тетяна Чайка, кінознавець Ірина Карєва, театрознавець Ігор Мамчук. Серед українських композиторів, які активно вдаються до музичної та поетичної фолкльорних структур, доповідачі назвали М. Скорика, Л. Дичко, В. Бібика, І. Карабіца.

Підсумовуючи роботу конференції, С. Д. Зубков, директор інституту, зазначив, що у молодих членів - науковців відчувається „розуміння ідеологічних позицій нашої радянської культури, вірний методологічний підхід до розгляду наукових проблем та високий професійний рівень".

На думку молодих совєтських теоретиків марксизму - ленінізму „доказування одности трьох східньо-слов'янських націй" є чистою „інтернаціоналізаційною наукою" і пропаґування побудови „справжнього" комунізму. Сьогодні „ця справжня наука", після короткої перерви, знову „процвітає" в СССР і являється - одним із засобів „повного злиття націй".

Цій тенденції підсовєтської „науки", яка намагається включити первні національних культур в єдине „російське море", протиставляться українські науковці, які живуть і творять на Заході. Большевицьку пофальшовану „науку" заперечує непофальшована українська наукова правда.

Леся Лисак

ВАКАЦІЇ

Коли вранці вас супроводять до праці соняшні потоки, коли опівдні розпікаються міські мури й асфальти, а прохолоджувані крамниці світять пусткою, і коли увечері під хатою запахнуть перші матіолі — це знак, що почалися вакації. Зрештою, усе довкруги вам про це пригадує: І буйно зелені дерева на скверах і в міських парках, і пишно - зелені трави за містом, а вже найбільше пригадує ваша власна підсвідомість. Хоча б як ви звикли до своєї заробітної праці, — а чимало з нас так уже втяглося в неї, що вона майже стала часткою нас самих, — в липневі дні вона починає вам тяжіти. Вас вабить вирватися із звичного довкілля, і на мить зажити іншим життям. Яким саме іншим? — це індивідуальна справа. Але напевно кожний бажає вирватися з міських кліток і обов'язків туди, де соняшна прозолота, зелена тиша і дрібка романтики.

Не знаю, чи є людина, яка б по-своєму не мріяла про вакації? У фабриці серед гуркоту машин і шаленого темпо, може мріється про лагідно - заколисуючий гомін морських хвиль і цілковите відпруження на теплому піску пляжі. У бюрі, серед ніколи нескінченої і монотонної праці, прагнеться зустріти на вакаційній оселі друзів і гомоніти досхочу про все, що було, і що є... А в крамниці, де постійно рух, метушня, і безліч покупців, хочеться поїхати кудись, де спокій і тиша, де немає „невідкладних" справ, немає поспіху, немає турбот про хитку економічну ситуацію...

Минулими роками панувала мода вакаційної туристики, зокрема до Европи. Не диво, людей бо завжди приваблює щось нове, незнане. А якщо хтось і знав Европу, то було цікаво привітатися з нею знову, побачити, як вона тепер виглядає. Щасливці, яким обставини і час на це дозволяли, приїздили, сповнені вражень, і мали тему до розповідей на цілий рік. Чи були вакації для них справжнім відпочинком? — це вже друга справа, бо ж часто людину більше втомлює монотонія буднів, як сама подорож. Це „неспокійні духи", які люблять рух, дію, переживання. Та були й інші, яких не манили незнані обрії далеких країв, лише старосвітське вакаційне дозвілля, те дозвілля, коли людина, може вже не першої молодости, і не тієї енерґії, що була колись, зможе досхочу відпочити.

Не завжди це ознака, що вони відстали від життя, що їх уже ніщо не цікавить, що вони „постарілися духом". Ні. Адже людській вдачі притаманне шукання контакту з природою. Адже напруженим до останніх меж нервам теперішньої людини треба такої простої терапії, як свіже повітря, лісна тиша, краса гір, ніжність піль і солоний легіт морських хвиль, і серед них людина знайде забуття і може радість, якої так бракує нашим сучасним дням.

На щастя, криза пального вже не загрожує, можна їхати, куди душа забажає. Їхати з почуттям полегші, що міські злободенні турботи поза вами, і бодай на тиждень-два — ви вільні! Перед вами стелиться дорога у гарне, приємне, ви бо заслужили собі на відпочинок, дозвілля, вдоволення.

Пригадуєте собі народну сміховинку про цигана, який міняв дві зими за одне літо? Він мав рацію. Літо завжди краще. Воно несе радість і може навіть щастя! геть турботи, що не допише погода, що не буде досить сонця! Що ж? Опалитеся менше! Літо завжди має свій чар, навіть з дощем! До того ж — наш настрій часто залежить від нас самих. Від нашого наставлення до справ, до подій.

Х а й ж и в у т ь вакації. Може під час них пригадаєте безжурні роки дитинства, молодости, — часи, коли ми ще вміли радіти малими речами. Може знайдете околицю, яка нагадає вам рідні місця, — якусь стежку, подібну до тієї, єдиної, якою ходилося колись, — якесь дерево, зовсім таке, як вдома... Може нарвете китичку пільних квітів, запах яких нагадає вам рідну землю. Може зустрінете когось близького, з ким переживали колись чарівні роки молодости. А вже зовсім певно відсвіжитеся духом і наберете нових сил. Тож на все добре у золотисто - зелених липневих днях! Хай вони дарують вам відчуття краси життя, без неї воно було б дуже сумне.

Москва зажадала відсунення візити єгипетського міністра закордонних справ

Каїро. — Згідно з уже раніше проголошеним повідомленням, в понеділок 22 липня мав прибути з офіційною візитою до Москви єгипетський міністер закордонних справ Ісмаїл Фагмі. Несподівано, однак, на вимогу совєтського уряду цю свою візиту єгипетський міністер мусів відкласти аж до жовтня. Упродовж двох останніх днів в цій справі були поширені різні інформації і ще 10 липня єгипетська преса інформувала про доручення президента Садата міністрові закордонних справ їхати до Москви без уваги на нез'ясовану цілком ситуацію. Того ж дня у пополудневих годинах єгипетська преса поінформувала про вимогу совєтського уряду цю візиту відкласти. В дипломатичних колах оцінюють таку совєтську вимогу як своєрідний поличник для президента Анвара ель-Садата, який упродовж останніх місяців критично висловлювався на тему совєтської допомоги Єгиптові і заповів, що Єгипет буде шукати джерел постачання на Заході, зокрема в ЗСА. Про напружені совєтсько-єгипетські відносини засвідчує і цей факт, що коли 9 липня совєтський президент М. Підгорний переїздом зупинився був на території Єгипту, його зустрічали тільки льокальні єгипетські достойники, а не було нікого з Каїро.

В. Боровський

ЛЮБОВ ДО СВОГО НАРОДУ

3

Ми потребуємо якнайбільше людей, які вчилися б і здобували поважні і впливові позиції в найрізноманітніших ділянках життя цих країн, але які рівночасно вміли б дивитися мудро на життя та його вартості, так як вміли Мойсей, ап. Павло, Г. Сковорода, Т. Шевченко, І. Франко, Леся Українка, С. Петлюра й інші. Вони вміли боліти стражданням свого народу, вміли відкинути спокусу пристосованства, вигідництва та вислужництва тим, які поневолюють наш нарід, та шукання для себе тільки приємностей і особистих вигід. Вони вміли поділяти ту „наругу", яку переживає і несе їх занедбаний нарід і жертвенно працювали над тим, щоб забезпечити йому нарешті вільне життя в сім'ї вільних народів.

За останні 57 років по революції в Росії національна свідомість нашого народу зросла надзвичайно, одначе на цьому полі є ще багато роботи. Безперечно, між новим поколінням є поважне число людей з українською національною свідомістю й розумінням своїх національних обов'язків, але число цих молодих людей мусить постійно з б і л ь шуватися. Цьому сприяло б видавання в англійській мові добре поставленої української преси, — правда в цьому є вже зроблені добрі початки, — а також різноманітних українських літературних і науково-історичних творів, і їх масове поширювання не тільки між нашою молоддю, але і поміж населенням країн нашого поселення. Цим я ніяк не легковажу преси і видань українською мовою та шкіл українознавства, як і інших проявів поширення нашої культури.

∴

Визначний український письменник, що пише з глибоким філософським забарвленням фантастичні повісті в Україні, Олесь Бердник, оповідає нам у своєму романі „Зоряний Корсар" про те, як на тому світі зустрівся зі своїми славними предками один молодий українець з теперішньої України. Його дід, Гордій, там йому в першу чергу сказав таке: Пишайся, синку. Добрий корінь маєш (цебто маєш добрих і заслужених для народу предків — В. Б.). А з доброго кореня і добре дерево росте. Нема в твоєму роду поганців-зрадників, нема насильників, нема ледарів і нікчем. Бойова і чесна рідня".

А прадід Іван розказав йому про себе: „А я кобзар. Спочатку козакував, потім потрапив у полон до ляхів. Випекли вони мені очі, здерли пасів з десять шкіри на спині, пустили на посміх, на жах, на глум. Та я не загинув. Добрався на Вкраїну, навчився грати на кобзі. Ходив шляхами, лісами, тішив людей нещасних піснею вольною, давньою. Любили мене кріпаки, що в рабстві страшному, я, їм давав надію на майбуття. Так я зостарівся та й загинув десь у яру від голоду й холоду... Глянь — я тепер знову видющий, молодий! Як наша невмируща пісня!"

Інші його предки розповідали йому про свої подвиги, про героїчні бої, великі справи, а він стояв перед ними знічений, приголомшений і питався себе: „Що я їм скажу?" І ось замовкло велелюдне зборище. Дід Гордій запитав: „А ти? Що скажеш про себе? Рідня хоче знати". На це питання було цьому нащадкові дуже тяжко дати задовільну і потішаючу відповідь. Чи було б це легко зробити і кожному з нас? — А ми таки несемо за наше життя і діяльність важну відповідальність і перед Богом і своїм народом, а також і людством.

Наш нарід виростав століттями в неволі, тому має свої поважні недомагання і хиби, як і має їх багато з нас. Однак ми не маємо цим знеохочуватися. Ми мусимо любити наш нарід таким як він є: ненапудрований і ненакрашений, нарід „паралітиків", любити його так, як його люблять сьогодні Мороз, Чорновіл, Плющ, Шухевич, Шумук і тисячі інших патріотів дисидентів, які мучаться в совєтських катівнях.

Мойсей знав, що його нарід в Єгипті був рабом, але Мойсей не завагався втратити своє високе становище, щоб підняти свій нарід на високі щаблі життя. Він знав, що ця праця вимагатиме століть, тисячеліть, але він цим не зраджувався і його віра його не завела. Він вірив в Бога і в його допомогу, він вірив у Божу любов до його народу і в його високе призначення. Це саме маємо робити вперто, послідовно і ми в праці над нашим народом для слави Божої, добра нашого народу і країн нашого поселення.

Ми маємо працювати над своїм внутрішнім, духовно-моральним удосконаленням, стремлінням до духовного відродження кожного з нас, дбати про те, щоб ми були новими людьми, що є тільки можливе в Христі. Ап. Павло про це говорить: „Тому то, коли хто в Христі, — той нове створіння; старе минуло, — ось усе стало нове!" (2 Кор. 5:17) А Сам Ісус нам про це говорить: „Як у слові Моєму ви перебуватимете, — то справді Моїми учнями ви будете, — і зрозумієте правду, і правда визволить вас... Отож, коли Син визволить вас, то ви справді вільними будете!" (Івана 8:31-36). В Книзі Приповісток є сказано: „Праведність підносить нарід угору, а безбожність є соромом народів". (Приповість 14:34).

Отже любов до свого народу є частиною Божої Заповіді про любов до ближнього. Вона є Божого походження, Божої вимоги до нас. Любім наш нарід таким, яким він є, і працюймо над тим, щоб він ставав щораз кращим, досконалішим, а з ним і ми!

(Кінець.)

„БУТИ СИЛЬНИМ"

(Закінчення зі стор. 2-ої)

му не було потреби. Фізична його сила забезпечувала йому провідну ролю в родині, а всі інші ознаки сили визначались за ним автоматично. І так же само, коли йдеться про жіночу стать, говорилося: „жіночий розум", „жіноча логіка", „жіноча психологія".

Совєтський соціолог проф. І. С. Кон стверджує, що соціяльна рівність зняла з жінки ярлик другосортности. Переставши бути єдиним „годувальником", чоловік втратив свою колишню владу і тепер на виду всі його слабості.

І так виявилось, що бути сильним поряд з жінкою-партнером важче, ніж поряд з жінкою-рабом. Але який дивний вислід... Як часто сьогодні чоловік усувається від усіляких домашньо-потрібних справ, від виховання дітей. Властиво, чому втративши владу в родині, треба відмовлятись і від рівности? На це є стереотипна відповідь: „щоб не брати на себе типово жіночі справи". Але ж, коли поцікавитись, які ж справи чоловічі, виявиться саме ті, які вже зникли зі сучасного побуту. Ось, вам виправдання для безвідповідальности і байдужости! А-ле парадокс саме в цьому, що, захищаючись від „жіночих прав", такі соборники традицій катастрофічно „ожіночуються" у моральному відношенні, в негативному значенні. Їх затягують інертність, безініціятивність, дріб'язковість, — усе, що протягом століть входило до атрибутів „жіночої психології". І чоловіки цими ж саме традиціями зручно прикриваються...

Педагоги ввесь час шукають виходу з тієї нової, сучасної проблеми, в бажанні навчити майбутніх чоловіків бути сильними. Але сильним у найвищому розумінні цього слова — коли сила то усвідомлення відповідальности, душевна щедрість, небайдужість до долі тих, хто живе поруч і потребує підтримки. Мова тут не про те, що ці риси потрібні тільки хлопцям. А про те, що в них подібні життьові цінності користуються меншим попитом, ніж у дівчат, нерідко навіть зустрічають активну протидію.

Педагог О. В. Сухомлинський писав: „Чому хлопчаки навіть соромляться своєї доброти? Адже без доброти справжнього тепла серця, яку людина віддає іншій — неможлива душевна краса. Я замислююсь також над тим, чому у хлопців менше доброти чам у дівчат. Підліткові не просто зрозуміти, що кулаки та зухвала вдача — клясичні засоби самоствердження нікчем, і що це ніяке ствердження мужеськости і сили, якщо захищатимуть, боронитимуть і відстоюватимуть правду. Треба мати в собі вміння користуватися силою!".

Галина Торжевська так закінчує свою статтю:

„Мужчини, мужчини!.. Дорослі і підлітки! З готовою життьовою філософією і без! Ви хочете бути сильними — будьте ними! Жінки не зазіхають на ваші права. Світові не загрожує матріярхат. Почитайте, що пишуть дівчата в соціологічних анкетах. Вони мріють про відважних, надійних, великодушних. Вони чекають цих проявів від вас. А сподівання варто виправдувати. Це допомагає усвідомлювати свою значущість у житті".

І хоча ще потрібно років, на обрії уже зарисовується повнозріла, повноцінна і сильна людина, що зуміє вібрати і підпорядкувати в собі усі ці компоненти характеру — мужеськости і жіночости й будуватиме здорову суспільну чи родинну клітину.

ГОЛЯНДІЯ ПЛЯНУЄ ОБМЕЖИТИ ЗБРОЙНІ СИЛИ

Лондон. — На засіданні Ради Північно - Атлантійського Оборонного Союзу представник Голляндії повідомив алїянтів про плян голляндського уряду скоротити голляндські збройні сили на 20,000 вояків. Рада Союзу опротестувала того роду проєкт Голляндії, пропонуючи, щоб голляндський уряд змінив таке своє рішення.

15-літній ювілей священства о. Мирослава Байрака у Гамільтоні

У неділю 2 грудня 1973 р. в Гамільтоні, у великій залі Українського Дому, засіли до столів приблизно 700 осіб — членів парохії св. Духа, гостей з Канади і Америки, представників організацій і особистих приятелів о. Мирослава Байрака, душпастиря парохії св. Духа в Гамільтоні щоб відсвяткувати 15-літній Ювілей священства загальновідомого і всіми любленого отця Ювілята.

Отець Мирослав уродився 1919 р. в селі Гадинківцях у Західній Україні (в тому часі Західня Україна була самостійною державою). Студіював теологію у Львові, Інсбруку і Гіршбергу, а також славістику в Оттавському університеті. В 1957 році архиєпископ Букатко висвятив о. Мирослава в Загребі (Югославія).

Душпастирську працю в Канаді виконував о. Мирослав у таких місцевостях південного Онтаріо: Лімінґтон, Амгерстбурґу і Чатамі, Ст. Томасі як парох церкви в Лонсвил, а останніх 5 років він душпастирював в парохії св. Духа в Гамільтоні.

Всюди, де тільки перебував о. Мирослав, він включувався в суспільну працю у наших організаціях і виховну роботу серед молоді. Його високо - патріотичні проповіді в церкві і його праця на народній ниві з'єднали довір'я, пошану і любов його парохіян різного віку. І тому й не диво, що на Ювілей о. Мирослава приїхали також парохіяни з тих парохій, в яких колись працював наш Ювілят, так що велика заля не могла помістити всіх гостей.

По ювілейній Службі Божій, яку відправили 5 священиків, почався бенкет у залях Українського Дому. За головним столом сидів Ювілят із сином Андрієм, тещою Теклею Іваськів і почесними гістьми. Господарем бенкету був голова місцевого Відділу БУК, Богдан Кульчицький. По вечері, яку підготовили пані з Ліги Католицьких Жінок почалася офіційна частина, в якій промовляли: вуйко Ювілята, о. декан Антін Борса, парох Джерзі Сити, о. декан Тарас Гарасимчук, парох церкви св. Духа в Гамільтоні, о. митрат Василь Федак, парох собору св. Володимира в Гамільтоні, о. Степан Гуцуляк, парох української православної парохії в Ошаві; о. Михайло Харина з Торонта, товариш Ювілята; Василь Дідюк, голова епархіяльної ради БУК в Торонті; суддя провінційного суду в Торонті Ярослав Погорецький, родич і односельчанин Ювілята; Мунро, міністер праці федерального уряду в Оттаві, який передав Ювілятові привіт від прем'єр міністрів Канади Трудо. Крім вище згаданих осіб були ще й інші почесні гості та голови місцевих парохіяльних, суспільних і молодечих організацій.

о. Мирослав Байрак

Вдячні парохіяни передали Ювілятові в подарунку фелон, а діти цілоденної школи при парохії св. Духа ікону Почаївської Божої Матері.

При кінці офіційної частини промовляв о. Ювілят. Після веселого вступу він подякував за величаву гостину, при тому звертаючи увагу на велике значення і відповідальність священика. Свій побут у гамільтонській парохії о. Ювілят назвав найкращим періодом свого священичого життя.

Також промовляв син о. Ювілята Андрій, абсольвент Торонтонського університету. Він прекрасною українською мовою подякував парохіянам за любов і зрозуміння, з яким батько зустрівся у Гамільтоні. А звертаючись до батька, цей юнак сказав: „Тобі, дорогий тату бажаю, щоб Всевишній і Мати Божа благословили тебе на дальший шлях важкого священичого життя. Хай вони дадуть тобі силу і здоров'я ще довго працювати на Божу славу, добро нашої Церкви й нашого українського народу".

Відтак відбулася мистецька частина. На гарно удекорованій сцені стояв прикрашений квітами портрет бл.п. Мирослави, покійної дружини Ювілята, колишньої учительки Рідних Шкіл і медсестри УПА. На сцені виступали: Діти цілоденної школи при парохії св. Духа; юний СУМ; дівочий хор „Конвалії" при осередку СУМ в Гамільтоні і дівочий ансамбль „Світанок" з Торонта.

Суддя Погорецький, характеризуючи життьовий шлях Ювілята, сказав: „Село Гадинківці, з якого вийшов наш Ювілят, було одним із найбільше свідомих сіл у Західній Україні. З того села вийшло в світ багато визначних людей — лікарів, адвокатів, учителів і священиків — в тому 5 священиків з однієї тільки родини Байраків. Із села Гадинківці вийшов єпископ Хомишин і визначний знавець української літератури, проф. Сімович. Майже всі місцеві організації очолювала родина Байраків і на них, мов на скелі розбивалися наступи польських, а опісля московських окупантів. Із пімсти за цей спротив московські окупанти перезвали село Гадинківці на Комсомольськ.

Отець Мирослав перейшов на життьовому шляху багато тяжких ударів та найбільшим — була для нього передчасна смерть його улюбленої дружини. Але незламний характер роду Байраків переніс усе горе й сьогодні о. Мирослав знову далі жертвенно працює як душпастир, громадянин і учитель на курсах українознавства.

По закінченню бенкету присутні гості підходили до головного стола, щоб стиснути руку священикові і громадянинові, який ціле своє життя присвятив Богові і Україні.

Парохіяни

Роман Сеньків здобув докторат з економічних наук і дістав посаду старшого економіста в канадському банку

Вашингтон. — Ряди українських професіоналістів поповнилися новою силою, коли в травні цього року Роман Сеньків отримав докторат з економії на Університеті Вірджінії. Тема дисертації була „Промисловий розвиток України в післявоєнних роках, 1945 - 71."

Д-р Роман Сеньків народився в Австрії в 1945, а виростав і виховувався у Монтреалі, де здобув свій бакалаврський ступень в 1966 на Університеті Меґіл. Ступень маґістра здобув на Карлтонському університеті в Оттаві. Був довголіт. членом СУМ-у, а в студентських роках був активний в студентському Товаристві ім. М. Міхновськоо (ТУСМ), де занимав ряд постів включно з головством Крайової Управи ТУСМ Канади та Ідеологічно-політичного референта при Світовій управі. В роках, коли студіював в Оттаві, теж був співредакторим студентського журналу „Зозулька".

Тепер, разом з дружиною Ерикою і донечкою Християною він проживає у Вашинтоні, де працює як економіст у Міжнародному Монетарному Фонді (Ай-Ем-Еф) і у зв'язку з цією працею мав нагоду бути членом офіційних місій до урядів Австрії та Малійської республіки в Африці. Родина Сеньковних є членами Українського Народного Союзу. З початком жовтня Сеньковн повернуться до Канади, де д-р Р. Сеньків працюватиме на посаді старшого економіста в справі міжнародної економіки в централі найбільшого канадського банку, Роял Бенк оф Канада в Монтреалі.

Роман Сеньків

Загальні Збори Т-ва „Рідна Школа" в Німеччині

Т-во „Рідна Школа" в Німеччині, яке вдержує від 1966 р. у Мюнхені Український Інтернат відбуло 25-го травня 1974 р. 9-ті Загальні Збори. В них взяли участь представники юридичних членів — українських Церков, ЦПУЕН, крайових станових та громадських орг. — та індивідуальні члени Заслухавши звітів уступаючої Управи та Контрольної комісії учасники зборів у вичерпній дискусії обговорили всі проблеми пов'язані з веденням Інтернату та з діяльністю Товариства взагалі. Зокрема широко дискутовано фінансові справи, що пов'язані не тільки з коштами втримання Інтернату, але також із сплаченням боргів за власний будинок. Збори ствердили успішну виховну і навчальну діяльність Інтернату, який не тільки дає можливість кільком десяткам українських дітей дістати українське виховання, але й уможливлює їм здобути середню освіту в німецьких державних школах. Крім того Інтернат започаткував навчання української мови для старшої молоді, чи то шляхом інтенсивних кількатижневих курсів, чи заочної школи. У перші роки існування Інтернату Т-во не мало власного будинку і приміщувало Інтернат у німецькому гуртожитку. Це утруднювало його виховну працю. Від 1972 р. Інтернат має окремий власний будинок, що дає можливість створити в ньому українську атмосферу. Будинок Інтернату також став місцем зустрічі української молоді і старшого громадянства, бо в кількох кімнатах приміщується в ньому українська Гостинниця СУМ, Пласт та інші установи і організації влаштовують в Інтернаті свої збори та сходини, а в пансіоні ночують численні українські туристи, що прибувають з різних країн світу (Інтернат приміщується при вулиці Ізаррінґ ч. 11, у північній частині міста Мюнхену — на Швабінґ. Число телефону: 361 54 73).

В дискусії обговорено також справу створення української гімназії в Европі. Учасники з признанням привітали, висловлену думку Союзу Українців у Великобританії у привіті до зборів, в якому говориться про можливість створення української гімназії в Мюнхені.

Після уділення абсолюторії збори обрали на два наступні роки керівні органи Т-ва в такому складі: голова — д-р Григорій Васькович, заступник голови — о. протопресв. Паладій Дубицький, секретар мґр Володимир Леник, фінансовий референт — мґр Володимир Дідович, член управи — Володимир Панчук. Контрольну комісію очолив мґр Антін Мельник.

Збори прийняли таких нових членів: Ірену Шох і Ірену Сп'єх, ректора УВУ проф. д-ра Володимира Янева, Европейське Представництво ЗУАДК.

У зв'язку зі Загальними Зборами треба вказати на те, що шкодою для господарської і виховної діяльности є те, що досі Інтернат не використовує повністю своїх можливостей, якщо йдеться про кількість учнів. У ньому ще легко можна примістити 30 до 40 учнів, і власне на приєднання нових учнів прийдеться звертати особливу увагу.

Управа Товариства

НОВООБРАНИЙ ГОЛОВНИЙ...

(Закінчення зі стор. 1-ої)

чого Президія Конвенції виготовить та проголосить відповідний звіт.

Плян праці

Головний предсідник Й. Лисогір запропонував, щоб в теперішній новій каденції Головний Екзекутивний Комітет відбував свої наради кожного місяця, що і схвалено. Чергові наради Екзекутиви відбудуться при кінці серпня. Головний організатор запропонував ряд організаційних заходів, що їх після дискусії прийнято. Схвалено ряд репрезентацій, передбачених на літні місяці.

Справа Валентина Мороза знову на порядку

Як відомо, Головний Уряд УНС під час своєї зустрічі 22-го лютого ц.р. уповноважив Головний Екзекутивний Комітет звернутись до відповідних міжнародних установ із пропозицією покрити всі необхідні видатки, зв'язані з переїздом Валентина Мороза, Леоніда Плюща та інших ув'язнених в Совєтському Союзі українців на Захід та з їх лікуванням, якщо вони були б звільнені. Саме під час теперішніх нарад Екзекутиви наспіла вістка, що Валентин Мороз у Владимирській в'язниці почав голодівку аж до смерти, якщо він з тієї в'язниці не буде перевезений. Базуючись на повновластях Головного Уряду, Головний Екзекутивний Комітет УНС вирішив поновити і поширити свої заходи в цій справі.

Після вичерпання порядку нарад, головний предсідник Й. Лисогір о год. 5:30 по полудні закрив ці перші наради новообраного Екзекутивного Комітету УНСоюзу.

Салют заслуженому громадянинові і працівникові

З нагоди свого першого засідання в новій каденції, новообраний Головний Екзекутивний Комітет мав спільний полуденок із усіми працівниками Головної Канцелярії УНС та В-ва „Свобода", під час якого гол. предсідник Й. Лисогір і опісля гол. касир мґр Уляна Дячук представили новообраних головних урядовців, заступника головного предсідника д-ра Івана Флиса та головного організатора Степана Гавриша. А що в тому ж дні, 10-го липня із найбільш заслужених наших громадян та рівночасно довголітньому працівникові „Свободи" на пості завідателя книжкового відділу дир. Петрові Постолюкові сповнилося 80 років життя, гол. предсідник Йосип Лисогір в імені Екзекутиви та всіх працівників склав Ювілятові ґратуляції та найкращі побажання, а всі відспівали йому многоліття.

Дорадники президента Ніксона перестерігають перед погіршенням

Вашингтон. — Два чільні економічні дорадники президента Ніксона в неділю, 7-го липня, заявили, що якщо ситуація не зміниться на ліпше, то Уряд буде змушений застосувати драстичні заходи для поборювання інфляції. У інтерв'ю із кореспондентом журналу „Ю. С. Нюз енд Ворлд Ріпорт" економічний дорадник Президента Кеннет Раш сказав, що може треба буде встановити „добровільну систему" поборювання інфляції, в якій брали б участь індустрія, робітничі спілки та Уряд. Головну увагу Раш звернув на інфляційне підвищення в деяких заробітних платнях, особливо після того, як 30 квітня була знесена урядова контроля над платнями та цінами у всіх ділянках економіки, крім нафтової індустрії. Він точно не сказав, які можливі методи поборювання інфляції Білий Дім тепер розглядає, але підкреслив, що Уряд не плянує відновляти примусову контролю над цінами та платнями. Не входячи в подробиці, Раш сказав, що виготовляється плян „консультацій і дискусій" із представниками індустрії та робітничих спілок.

Другий дорадник Президента Герберт Стайн, який є головою Ради Економічних Дорадників, сказав на телевізійній програмі, що протягом наступних кількох років населення ЗСА мусітиме виказати „багато більше дисципліни" в боротьбі проти інфляції. Хоча Уряд наразі не плянує підвищувати податків, то такий крок стане цілком можливим, якщо не пощастить зменшити видатків федерального Уряду, сказав Стайн. Він заявив, що Уряд зможе зменшити свої видатки тільки тоді, коли населення переконає своїх представників в обох Палатах Конгресу, що такий крок є конечний для поборювання інфляції.

Ядерні підземні випробування в ЗСА та СССР

Вашингтон. — Кілька днів після підписання в Москві договору про обмеження підземних ядерних випробувань, на території ЗСА і СССР такі випробування мали місце. Комісія для справ атомної енергії в ЗСА повідомила про ці випробування в пустинному районі Невади, але ніяких офіційних підтверджень досі немає з Москви. Ядерні випробування під землею мали місце в Казахстані і були „середньої потужности", тобто між 20,000 до 200,000 тонн звичайного вибухового матеріялу. Такої ж сили мали бути американські ядерні випробування.

Другий список жертводавців на фонд УВУ

Управа Фундації Українського Вільного Університету в ЗСА подає до відома другий список жертводавців на Фонд УВУ і купівлю дому для УВУ у Мюнхені, Німеччина:

Делеґатура УВУ в ЗСА	$ 4,000.00
Д-р Роман Голіят, Ню Йорк, збірка,	1,110.00

По 50.00 дол.: Уляна Дячук, Й. Лисогір, А. Драґан, Р. Голіят; по 30.00: В. і М.Душник; по 25.00: В Галич, В Сохан, І. Сєрант, І. Флис; по 20.00: Л. Вербенець, Ю. Ганкевич — Гурток Пласту „Орли", А. і Є. Мілянич, М. Клюфас; по 10.00: І. Вазарко, І. Ващук, В. Вереш, І. Винник, С. Гавриш, О. Гарбузяк, Є. Гарасимчук, О. Гентиш, Р. Гуглевич, Ю. Гончаренко, Г. Гіна, М. Данилюк, А. Домарацький, А. Дорошенко, Р. Дяків, А. Заліско, І. Івасюк, М. Івасівка, В. Квас, М. Клецор, Р. Клюфас, А. Кобрин, Р. Ковалів, А. Копистянський, Р. Крупка, С. Куропась, М. Куропась, Л. Кусяка, В. Левенець, М. Легета, В. Лепцан, Є. Манацький, Я. Оприско, В. Оріховський, В. Палідвор, М. Панченко, В. Паліж, А. Пеленський, М. Печіва, Н. Пінковський, Ф. Пінязь, Д. Попадинець, І. Попович, П. Постолюк, І. Пригода, Р. Раковський, Є. Репета, С. Ривак, М. Салдан, В. Сенежак, Д. Слободян, М. Снігурович, В. Стек, Я. Сидоряк, М. Сорока, М. Сурмач, І. Телюк, Р. Ференцевич, В. Фриз, Б. Футей, В. Цюпа, М. Хоманчук, М. Хомин, І. Хомко, С. Чума, М. Шашкевич, Т. Шмаґала, М. Шпитко, Т. Шпікула, А. Шумейко.

Український Народний Союз, 28 Конвенція	$ 1,000.00
Д-р Петро Богданський, Нюарк,	500.00
Марія Гаєвська, Колорадо,	500.00
Д-р Б. Ф. Корчмарик, Трентон (збірка)	405.00
В. Вакалець, Пассейк,	250.00
І. Кузь, Кліфтон,	250.00
Марія Марцюк, Пенсильвенія,	200.00
Д-р І. Вих, Пассейк,	125.00
о. В. Вілинський, Пассейк,	100.00
Інна Кравчук, Піттсбурґ,	100.00
Ю. Кравчук, Піттсбурґ,	100.00
Д-р І. Марченко, Пассейк,	100.00
Д-р Марія Стефанів, Нотлі,	100.00
Разом:	$ 8,840.00

Всім П. Т. Жертводавцям висловлюємо якнайщирішу подяку. Чергові щедрі пожертви просимо пересилати на адресу:
SELFRELIANCE (UFU FUND) acc. Nr. 53 a
237 HOPE AVENUE, PASSAIC, N. J. 07055

Управа Фундації

Світлій пам'яті Теодора Курпіти

Коли в Чикаго рознеслася вістка, що 3-го березня ц. р. відійшов у вічність визначний поет Теодор Курпіта, кожне українське серце сповнилось болем і жалем, що поета не стало поміж нами; перед кількома роками померла його дорога дружина Ольга.

Життьова мудрість і досвід наказує нам прийняти з покорою удари долі, що християнин виявляє часто словами молитви „Нехай діється воля Твоя, Господи!"... Та все ж думками ми повертаємося до померлого поета і пригадуємо собі його життьовий шлях та його поетичні твори, передусім його високомистецький твір зроджений з болю по втраті дружини „Блакитні троянди", за який одержав літературну нагороду на другому конкурсі Українського Літературного Фонду ім. І Франка в Чикаґо, якого він був ініціятором і засновником у 1956 р.

Перед очима нашої душі стає образ української людини, що жила, терпіла, змагалася із труднощами життя, була примушена покинути рідний край, дорогу Золочівщину, милий йому Львів і доживати віку на гостинній американській землі.

Доля Теодора Курпіти була така, як доля кожного українця — вигнанця, але було в тій долі щось, що збільшувало тягар і трагізм тієї української людини. Кожен із нас може уявити собі й відчути, який твердий був шлях людини, що була справжнім поетом, мистцем слова, а була примушена цілі роки виконувати тяжку фізичну працю і не мала змоги бути собою, посвятитись всецілo поезії, літературній творчості. Вже та одна причина кидала тінь трагізму на життя поета-вигнанця. Той трагізм виявився і в тім, що Т. Курпіта навіть як написав високовартісну поему „Полк слави", то із-за українських емігрантських обставин не мав змоги видати її друком, так, що поема залишилася й досі в рукописі. Хто читав цей рукопис, то мусить признати, що цей твір високовартісний — непересічний, написаний навіть на вищому рівні, як згадана поема „Блакитні троянди". „Блакитні Троянди" — це твір особистої трагедії поета, що через саму тему є твором повним смутку, а поема „Полк слави" — це твір, що охоплює ціле багатство і всю різнородність нашої національної, політичної дійсности, в останньому десятилітті історії України, з її війнами, революціями, шуканнями волі, помилками. У цьому творі багато смутку, але й багато елементу погідного і життєрадісного, смішного й гумористичного. У творчості Курпіти все час до часу відзивалася струна незлобної, але гострої сатири, тому й в поемі „Полк слави" ця струна дзвенить дуже сильно, виразно й голосно. На жаль ця поема — це лебедина пісня поета, який помер не виявивши вповні свого поетичного таланту.

Загально, творчість Т. Курпіти хоча не завжди відзначалася високим полетом фантазії, то скривала в собі багато цінностей щодо форми вірша, знання техніки віршування, і щодо багатства та краси мови, дбайливости за кожний вірш, за кожне речення і слово.

Теодор Курпіта написав твори у тих часах, коли українська поезія під впливом західньоевропейських поетів — символістів, прихильників клясичної літератури, модерністів, починала оминати імпровізації, трафарети, наслідування народної літератури, примітивізм, дилетантизм і шукала нових форм поетичної творчости. Були це часи Максима Рильського, Миколи Бажана, Павла Течини. Тому Теодор Курпіта у своїх найкращих збірках поем, як „Вибране" 1947 р., „Карикатури з літератури", „Нот а Пасс" (1946 р.) і згаданих вище, створив свій власний стиль поетичного реалізму, в якій знайшла свій відгомін і творчість українських поетів сучасної епохи. Творець поем „Блакитні троянди" і „Полк слави" ніколи не наслідував інших поетів, він був передусім справжнім творцем, майстром мистецького слова, який розумів, що вартість твору залежить не тільки від того, що поет має щось сказати, але й від того, що поет знає як це сказати, себто дбає про гармонію змісту і форми вислову.

Тому нам ще більший жаль, що ми втратили в особі Т. Курпіти справжнього поета, а не пересічного віршуна.

Поезія, як кожний рід мистецтва, родиться із туги за продовженням і збагаченням життя, з туги за вічністю... Ми втратили Т. Курпіту, але нам залишились його твори, в яких поет житиме вічно серед українського народу.

Старинні римляни говорили „Арс льонґа — віта бревіс" — „Життя коротке — мистецтво вічне"...

Із тієї причини українське суспільство повинно уважати своїм обов'язком видати друком вартісну поему Т. Курпіти „Полк слави".

Олесь Бабій

Видали альбом „Пам'ятники і архітектура Полтави"

Полтава. — Видавництво „Мистецтво", як інформує „Рабочая Газета" з 28-го червня ц. р., випустило невеличким тиражем кольоровий альбом п. з. „Пам'ятники і архітектура Полтави". Альбом випущено з нагоди святкувань 800-ліття міста Полтави. На першому місці, тобто на передових сторінках альбому поміщено: пам'ятник В. І Леніна, скльптура Л. Кербеля, відкритий 22-го квітня 1960 р., величезного розміру скульптуру Ф. Щедріна п. з. „Монумент слави", якою відзначується, як каже газета, „100-ліття знаменитої Полтавської битви"; пам'ятник вояцької слави скульптора Е. Кунцевича, символізуючий героїзм і безсмертя совєтських вояків, які визволяли Полтаву від гітлерівців". В кінці альбому поміщено також короткі тексти і знімки пам'ятників „великим землякам полтавцям" І. Котляревського, Н. Гоголя, П. Мирного, а також Т. Шевченка, який часто бував у Полтаві.

Видання знайомить заінтересованого читача також з важнішими архітектурними будовами Полтави, зокрема Хрестовозвиженського монастиря, Успенського собору, музею історії Полтавської битви і інших оригінальних архітектурних будов.

Совєтська преса позитивно оцінює наслідки вершинної конференції

Москва. — Вся совєтська преса, починаючи від „Правди", публікує матеріяли стверджуючи, що щойно закінчена вершинна конференція в Москві була повним успіхом і „є важливим рухом вперед на шляху до закріплення миру і взаємного довір'я". На відтинку американсько-совєтських відносин ця остання вершинна конференція вважається „важливим новим кроком". Найцікавіше у повідомленнях совєтської преси це наголошування засади колективности совєтського керівництва. Хоч на першому місці всюди є Брежнєв, то зараз таки біля нього при кожній нагоді є і М. Подгорний і А. Косиґін.

Безвиглядна ситуація у переговорах про стратегічну зброю

Вашинґтон. — Як відомо, президент Ніксон в часі свого перебування в Москві запропонував у переговорах з Брежнєвим, щоб обидві країни ЗСА і СССР погодились на обмеження стратеґічної зброї, головно далекосяжних ракет з атомовими головками. Пропозиція президента Ніксона на вершинній конференції була головним предметом у переговорах і викликала пожвавлену дискусію, головно тоді, коли не можна було її узгіднити із совєтськими пропозиціями. Переговорюючі сторони не могли устійнити скільки саме таких стратеґічних ракет повинні мати ЗСА і СССР, які саме ракети входили б в рахубу і скільки ракетних вистрілень названі держави повинні мати. Московські джерела твердять, що Кремль відкинув пропозицію з огляду на неспівмірність розподілу, вимагаючи від ЗСА паритету, тобто рівної кількости ракет і баз. З огляду на розходження, говориться в московському повідомленні, договору про обмеження стратеґічної зброї не підписано, але переговори в тій справі далі продовжуються між міністерствами оборони ЗСА і СССР. Останнє однак повідомлення з Москви дає мало надій на позитивне закінчення, а ще менше на підписання якогонебудь договору в тій справі.

Вістки УСТ „Чорноморська Січ"

1-ша футбольна дружина візьме участь в Дні УНС

І-ша футбольна дружина „Ч. Січ" візьме участь у товариських змаганях з однією із чолових українських дружин в традиційному Дні УНСоюзу, Округи Ню Джерзі, що в цьому році відбудеться 25 серпня, в Українському селі Бавнд Бруці.

Спортова Школа „Ч. Січі" 1974

Напливають дальші зголошення до цьогорічної Спортової Школи „Ч. Січі", врочисте відкриття якої, відбудеться в неділю 28 липня ц. р. на оселі „Верховина" в Глен Спей, Н. Й.

Найбільше зголошень наспіло із стейтів: Пенсильванія, Ню Джерзі і Ню Йорк. Менші групи зголосилися з кількох інших, Середньої і Західньої Америки включно. Як і в попередніх роках, Управа УСТ „Ч. Січ" заанґажувала ряд першорядних інструкторів, більшість з яких працюють в цих ділянках в американських середніх і вищих школах. Директором спортового вишколу буде Євген Чижович, учитель фізичного виховання і чоловий тренер коп. м'яча Америки, який під сучасну пору перебуває у Західній Німеччині на футбольних першенствах світу. Його заступниками і тренерами відбиванки будуть: інж. Б. Гайдучок в перших 2-ох тижнях і інж. А. Лапичак в 3-му. Головним тренером тенісу буде Б. Кучинський, його асистентом О. Гнатюк, інструкторами легкої атлетики будуть: д-р інж. І. Гурин, який теж проводитиме лекції історії українського спорту, мґр Галина Харченко, дипломована з Варшавського університету — тренерка-кількох ділянок спорту для якої Управа УСТ „Ч. Січ" вистаралася про постійний бут в ЗСА. В складі групи інструкторів будуть теж: В. Леонів — учитель фіз. виховання, інж. Б. Сірий, мґр О. Федаш, В. Ткач, С. Юрчак, та ряд молодших асистентів.

До Управи Школи ввійдуть теж пані: Матияш, Ольшанівська, Василак і В. Матияш. Керівниками Школи — ротаційно по тижневі — будуть: М. Стебельський — голова УСТ „Ч. Січ", О. Твардовський — керівник Спорт. Секції Т-ва, І. Ольшанівський — член Управи Т-ва і ланковий кошиківки.

Ніна Костецька — красуня УСТ „Ч. Січ" на 1974 рік, Христя Ткач і Леся Напора — принцеси

Згідно з календарем імпрез „Ч. Січ", в днях 29-30 червня ц. р., на оселі „Верховина" в Глен Спей Н. Й. відбулася чергова спортова зустріч. З причини тижневої зливи що панувала в східніх ЗСА, Комітет зустрічі був змушений змінити окремі точки програми. На протязі двох днів відбулися в суботу трійкові змагання чоловічої секції відбиванки „Ч. Січ", а увечері спортові вечерниці при звуках оркестри Б. Гірняка, на яких вибрано, вище згаданих красуню і принцес — усі членки Т-ва, відбиванкової ланки. В неділю після Сл. Божої, відбулася виграша, що її зорганізувала проф. Августина Хомова. Зустріч закінчилася товариськими футбольними змаганнями юнацьких дружин „Ч .Січі", „Тризуба", Філядельфія, які закінчилися ремісовим вислідом 1:1.

О. Твардовський

ВІДІЙШЛИ ВІД НАС

ГЕНРИК МЕЛЬНИК — член УНС Відд. 207 Т-ва Галицька Січ в Савт Дірфілд, Масс., помер цього року на 77 р. ж. Нар. в Сао Паульо, Бразилія і став членом УНС 1944 р. Полишив у смутку дружину Вероніку, дітей: Волтера, Софію, Флоренцію і Івана. Похорон відбувся на цвинтарі св. Духа у Ватели, Масс.
Вічна Йому Пам'ять!
П. Рева, секр.

ПАВЛО ПАХОМСЬКИЙ, член УНС Відд. 288 Б-ва св. Димитрія в Бетлеем, Па., помер 8 червня 1974 р. на 86 р. ж. Нар. в с. Деричів, Україна і став членом УНС в 1922 р. Полишив у смутку сина Івана, 2 доньки: Гелену і Павлину, 2 сестри, 4 внуків і 8 правнуків. Похорон відбувся 11 червня ц. р. на цвинтарі св Івана в Бетлеєм, Па.
Вічна Йому Пам'ять!
Секретар

АННА ГАЙДУК СТАРЕЦКІ, членка УНС Відд. 39 Т-ва Укр. Січ в Сиракюзах, Н. Й. померла 3-го червня 1974 р. на 74 р. ж. Нар. в с. Монастирок, пов. Лісько і стала членкою УНС 1962 р. Полишила в смутку мужа Івана, доньку Ольгу, 3 сестри і 2 братів. Похорон відбувся 6 червня 1974 р. на цвинтарі св. І. Хрестителя в Сиракюзах, Н. Й.
Вічна Їй Пам'ять!
Управа

ВАСИЛЬ ПИШ, член УНСоюзу Відд. 264 Т-ва Український Тризуб в Карнеґі, Па., помер 4 червня 1974 р. на 78 р. ж. Нар. в с. Розділля, Україна і став членом УНС в 1944 р. Полишив у смутку дружину Анну, дітей: Наталію, Данила, Василя, Розмарі, Евгена, Леонарда Андрія і 20 правнуків. Похорон відбувся 8 червня ц. р. на цвинтарі св. ап. Петра і Павла в Карнеґі, Па.
Вічна Йому Пам'ять!
Секретар

АГАФІЯ НЕМИ, членка УНС Відд. 192 Т-ва Запор. Січ в Геркімер, Н. Й., померла 7 червня 1974 р. на 84 р. ж. Нар. в с. Явче, пов. Рогатин і стала членкою УНС в 1927 р. Полишила в смутку дочку Ольгу, сина Василя та родину. Похорон відбувся 10-го червня ц. р. на Укр. Правосл. Цвинтарі в Геркімер, Н. Й.
Вічна Їй Пам'ять!
Яр. Сенишин, секр.

ЕМІЛІЯ ГЕР'ЯК, членка УНС Відд. 67 Т-ва Запор. Січ в Ансонія, Конн., померла 30 травня 1974 р. на 87 р. ж. Стала членкою УНС в 1920 р. Полишила в смутку мужа Данила, 3 доньки, 2 синів, внуків та правнуків. Похорон відбувся 1-го червня ц. р. на цвинтарі св. ап. Петра і Павла в Дербі, Конн.
Вічна Їй Пам'ять!
В. Пен'юк, секр.

ГЕЛЕН КЕРНЕВСЬКА, членка УНС Відд. 331 Т-ва ім. С. Мельничук в Мілвіл, Н. Дж., померла 10 червня 1974 р. на 80 р. ж. Стала членкою УНСоюзу в 1942 р. Полишила в смутку 2 синів — Носина і Чарлз, дочку Марію, 9 внуків і 4 правнуків. Похорон відбувся 13 червня ц. р. на цвинтарі Чесного Хреста в Мілвіл, Н. Дж.
Вічна Їй Пам'ять!
Секретар

ЗБОРИ ВІДДІЛІВ УНС

НЕДІЛЯ, 14-го ЛИПНЯ 1974 р.
НЮАРК, Н. Дж. Місячні збори Б-ва св. Ів. Хрестителя 76-ий Відд., о год. 1-ій по пол. в Укр. Кат. Школі при Санфорд і Айві вул. Проситься чл. прибути і вирівняти вкладки. — М. Демчук, секр.

ПОВІДОМЛЕННЯ АДМІНІСТРАЦІЇ

З уваги на те, що в днях від 29-го липня до 10-го СЕРПНЯ „Свобода" НЕ БУДЕ ПОЯВЛЯТИСЯ — проситься всіх, хто мав би на цей час якісь оголошення, надіслати їх до публікації перед тією двотижневою перервою.

7148. ТАРЗАН. ДІТИ ПЛЯНУЮТЬ

Коли вони нас схопили, то не забрали мого лука та стріл!

Ой, Іто! Ти може думаєш постріляти їх?

Ні, Сибил!.. Але якщо я зможу пустити попри них стрілу, то Тарзан і ваш тато може її знайдуть!

А ці злодії не побачать її?..

Вони можуть її почути... Тут в печері темно... Може подумають, що це лилик!

А ми всі кричім „лилики! лилики!?! Коли ми будемо кричати, ти, Іто, вистріли стрілу!

Це добра думка, Того!.. Якщо це нам вдасться!